
Szanowni Państwo!

24 numer Kwartalnika „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania” podejmuje ciągle aktualny problem trudnej sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy, tym razem w szczególności osób z wyższym wykształceniem. Przedstawia go najpierw z perspektywy doświadczeń indywidualnej osoby niepełnosprawnej z wysokimi kwalifikacjami, opisującej swoją długą i niełatwą drogę dojścia do zatrudnienia, ukazującej na własnym przykładzie słabości systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami w uzyskaniu zatrudnienia.

Przedstawia następnie współczesne teorie ekonomiczne, poprzez które podejmuje próbę wyjaśnienia przyczyn trudniejszej sytuacji osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności: nierównego traktowania i dyskryminacji, na różnych etapach funkcjonowania na rynku pracy, począwszy od poszukiwania zatrudnienia, poprzez jego utrzymanie i awans zawodowy. Negatywne skutki marginalizacji na rynku pracy odczuwalne są w różnych sferach funkcjonowania społecznego osób niepełnosprawnych, w tym w nowo zdiagnozowanym obszarze badawczym, jakim jest ekskluzja finansowa osób z niepełnosprawnością, w szczególności z sektora bankowego – zarówno poprzez brak możliwości korzystania z usług bankowych, jak i niewielkie szanse na uzyskanie zatrudnienia w bankach. Tymczasem istnieją obszary, w których poprawa relacji między osobą z niepełnosprawnością a bankiem, a tym samym uzyskiwanie obopólnych korzyści, są możliwe. Lektura artykułu poświęconego wykluczeniu finansowemu, mimo zawężenia obszaru badań do aglomeracji poznańskiej, może znacząco zwiększyć świadomość menadżerów usług bankowych. Na uwagę zasługuje inicjatywa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, której celem jest zwiększenie dostępu do usług bankowych oraz zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w sektorze bankowym, a także dobre praktyki rekomendowane przez Związek Banków Polskich.

Założenia zrównoważonego rozwoju dotyczą również usług turystycznych. Podjęta analiza dostępności turystyki pieszej osób z niepełnosprawnością ruchową na przykładzie Rostocza także dowodzi obustronnych korzyści: turystyka osób niepełnosprawnych stanowi nie tylko ważny element rehabilitacji kompleksowej, ale również istotny dział dla rozwoju gospodarki społeczności lokalnych. Może znacząco podnieść motywację organizatorów usług turystycznych do zwiększania aktywności turystów niepełnosprawnych ruchowo.

Nowe kierunki w polityce oświatowej zmierzają w stronę edukacji włączającej. Prezentowany model szkoły inkluzyjnej, przygotowanej na przyjęcie i kształcenie każdego ucznia, opiera się na koncepcji organizacji gotowej do ciągłego doskonalenia się. Z wykorzystaniem metody studium przypadku autorzy analizują potrzeby edukacyjne i rewalidacyjne dziecka ze spektrum autyzmu i znaczną niepełnosprawnością intelektualną, możliwe formy kształcenia dzieci

---

ze sprzężoną niepełnosprawnością, potrzeby rodziców wychowujących dzieci z zespołem CHARGE, a także możliwości, jakie stwarza odpowiedzialne kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi tak z niepełnosprawności, jak i ze szczególnych uzdolnień – na przykładzie ucznia z autyzmem wysokofunkcjonującym czy zespołem Aspergera. Przewodnik, w którym przedstawiono wybrane metody terapii stosowanych w pracy z dziećmi z syndromem autyzmu, może być przydatny w pracy pedagogów, fizjoterapeutów i terapeutów specjalizujących się w rehabilitacji dzieci ze spektrum autyzmu.

Z życzeniami ciekawej lektury,

Dorota Habich
p.o. Prezesa Zarządu PFRON
Przewodnicząca Międzynarodowej Rady Programowej